

JÓESTÉT!

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
CALEA REGELE FERDINAND 64-66
TELEFON : 20-61

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
Felolós szerkesztő: MAYER ANTAL

CLUJ, 1933 III. ÉVFOLYAM
FEBRUAR 21.
49. SZÁM

Hétfő

Bizalmas jellegű francia-angol demars elküldését javasolta Berlinnek Corbin londoni francia nagykövete a berchtesgadeni találkozó nyomán kirobbanó események miatt

Hitler rövi esen ellátogat Ausztriába — írják az angol lapok — Elentetes hírek Edén külügyministerségből való távozásáról — Borzalmas pusztításokat végzett Naukauban a japán legi bombázás

(BERLIN.) (Reuter.) A közfigyelem ma kétségkívül Berlin felé irányul, ahol Hitler vezér és kancellár délután két óraker (romániai időszámítás) fogja elmondani hatalmas érdeklődéssel várt és minden nemzetközi kérdést érintő beszédét. Mint ahogy ez már általában szokássá vált, a fűherri beszédéről nagy találgatás indult meg a sajtó hasábján. A leglázásabban érdeklődő francia és brit lapok szerint Hitler nagy beszédében ki fog térni:

1. a berchtesgadeni megbeszélésekre anélkül azonban, hogy az ottani eseményeket részletesen ismertetné,
2. válaszolni fog Sztalin nyílt levelére, ismételt összefogásra szólítva fel a kapitalista államokat a kommunista szervezkedéssel szemben,
3. leszögezi végleges álláspontját a spanyol kérdésben, melyet csak Franco hadviselő jogának elismerése mellett tart véglegesen rendezhetőnek,
4. megemlíti a lengyel—olasz tárgyalásokat, amelyeket örömmel fog üdvözölni és végül
5. ismételt hangsúlyozni fogja, hogy Németország gyarmatairól nem mond le és azokat teljes egészében visszaköveteli. Ezzel szemben lesz hosszú időtartamu megneemtámadási szerződéseket kötni szomszédaival.

Mindezek természetesen csak találgatások, mert a német hivatalos körök részéről egyetlen utbaigazítás sem hangzott el és az olasz sajtó is rendkívül zárkózott volt a Reichstag-beszédrel kapcsolatban. Ezzel szemben azonban a beszéd továbbítására valóban rendkívüli nagyvonalu előkészületeket tettek a Harmadik Birodalom területén. A befutó jelentések szerint mindent elkövettek oly irányban, hogy a német állam minden polgára meghallgathassa a Führer szavait.

Hangszórókat helyeztek el a legkisebb német városkák és faluk utcáin is. Hangosan beszélők továbbítják a beszédet az összes vendéglőkben, kávéházakban és nyilvános helységeken. Hallhatóak lesznek Hitler szavai a vonatokon, villamosokon, társas gépkocsikon, földalatti vasuti kocsikon, sőt a téli kiránduló helyek menedékházaiban is, úgyhogy a Reichstag nagy eseményét valóban minden német állampolgár hallani fogja. Megtörtént a megállapodás az osztrák Rawaggal is oly irányban, hogy Hitler beszédét az összes osztrák leadók is továbbítsák, ezt a tervet azonban,

hogy a Führer szavait Wien uccáira is kivigyék, elvetették.

Hitler engedményei

(LONDON.) A Times tudósítója jelenti Berlinből, hogy Hitler a vasárnapi birodalmi gyűlés előtt bizonyos vallási jellegű engedményeket fog tenni Ausztriára való tekintettel. A tudósító megjegyzi, hogy a berchtesgadeni találkozó még sok meglepetéssel fog szolgálni. Az is bizonyos, hogy a hitbuzgó katolikusk

Schuschnigg kancellár nem az az ember, aki cserben hagyná a katolicizmus ügyét, bármilyen egyházellenes elgondolás által csinált előnyökért.

A magyar rádió is közvetíti Hitler vezérkancellár beszédét (BUDAPEST.) Hitler vezér és kancellár mai beszédét a magyar rádió romániai időszámítás szerint délután 2 óraker német nyelven teljes terjedelmében és este 8 óraker mazyar nyelven

Hitlerista tüntetések Ausztriában

(BÉCS.) A közkegyelmi rendelet végrehajtották és az összes politikai foglyokat szabadon bocsájtották. A szabadonbocsájtások általában sima mentek végbe, csupán Bécsben voltak kisebb tüntetések a tartományi fogház épülete előtt. Tawa hitlerista vezér ugyanis hibe szabadonbocsájtása alkalmából nagy ünneplésben és szimpatia tüntetésben részesítették.

Linzben a fogház előtt a nemzeti szocialisták összegyűlekezve hitlerista dalokkal fogadták a kiszabadult foglyokat, majd azokat tüntető menetben végigkísérték a városon, miközben számos ablakot betörték. A tüntetőket a rendőrség szétszórta és a nyugalmat helyreállította.

Hitler ellátogat Ausztriába

Francia lapok azt állítják, hogy Hitler rövidesen ellátogat Ausztriába és látogatását már az új bécsi német követ készíti elő.

Papen tegnap már elutazott Bécsből míg Seiss-Inquart belügyminiszter Berlinből visszatért az osztrák fővárosba. Ugyanakkor Berlinbe utazott a többi osztrák hitleristák volt egyik vezetője Leopold ezredes, aki ezentul állandóan Németországban fog élni.

Vatikáni körökben nagy az aggodalom, hogy a hitlerista befolyás-

ugyancsak teljes terjedelmében közozni fogja. Ugyanakkor Rómából jelentik, hogy a Reichstag ülésén történetekről az olasz rádió állomások is helyszíni közvetítést adnak.

Hitler, a bécsi sajtó szerint, bejelenti, hogy nincs szó Anschluss törekvésekről

(BÉCS.) A Neuigkeits Weltblatt tegnap esti számában hosszú cikkben foglalkozik Hitler kancellár mai beszédével és megjegyzi, hogy a létrejött szerződés mindkét fél részére kielégítő eredményeket hozott.

Ausztria a maga részéről teljesítette azt a feltételt, hogy közkegyelemben részesítette az összes nemzeti szocialista elítélteket. Ezzel szemben Hitler kancellár beszédében ünnepélyesen biztosítani fogja az európai közvéleményt arról, hogy Ausztria független és szabad állam marad és szó sem lehet semminemű Anschlusst jelentő törekvésekről.

nak Ausztriában való érvényesülésre a katolikus egyház ottani érdekeit veszélyeztetheti.

Ribbentrop Rómába megy

Londoni híradások szerint Ribbentrop még a jövő héten Rómába megy, hogy Mussolinit részletesen tájékoztassa a berchtesgadeni eseményekről.

Ugyanakkor angol forrásból azt is jelentik, hogy

Berlin rövidesen jegyzéket intéz Prágához, amelyben kéri a szudéta németek helyzetének megfelelő rendezését.

A tegnapi több mint három óras angol minisztertanács elsősorban is a berchtesgadeni találkozó kapcsán kirobbanó eseményekkel foglalkozott és ma ezt az ügyet újabb rendkívüli minisztertanácsban fogja még behatóan megvitatni.

A londoni Reuter ugyanakkor kijelenti, hogy erős fentartással kell fogadni azokat a híreket, hogy Edén távoznék a külügyministerségből.

Corbin javaslata

A londoni News Chronicle szerint Corbin francia nagykövete azt javasolta Edennek, hogy Anglia és Franciaország intézzenek közös demarsot Berlinhez és Bécshez, amelyben szögezzék le, hogy nem haj-

landók megengedni, hogy Angliát és Franciaországot ismét befejezett tények elé állítsák és nem engednek meg Európa területén még ugynevezett békés formában történő területi változtatásokat sem. Megengedhetetlennek tartják azt is, hogy Ausztriát Németország külső nyomással kényszerítse vele szemben való engedékenységre. Corbin azt javasolta, hogy a demarsot bizalmas jelleggel intézze Németországhoz és ha elutasító választ kapnának, hozzák csak azt nyilvánosságra. Még nem tudni, hogy Anglia milyen álláspontra helyezkedik ebben a kérdésben.

A lap híradása egyébként megerősítést nyel.

Anglia nem habozik tovább és megalkotja a brit—olasz megállapodást — mondotta Hoare miniszter

(LONDON.) (Reuter.) Sir Samuel Hoare brit belügyminiszter tegnap a Press Association munkafarsa előtt kijelentette, hogy

Nagybritánia kormánya felhagyva az előző ingadozó állásponttal, most már habozás nélkül hozzálát a brit—olasz megállapodás megalkotásához, mert úgy kívánja azt az angol közvéleményen kívül a British Empire és az emberiség érdeke.

A tegnapi esti francia lapok nagy cikkben közlik Hoare nyilatkozatát és neglehető aggodalmas hangon kommentálják a kijelentést.

Angol lapok híradásai

Ugyancsak a Times írja, Chamberlain, Edén és Grandi találkozójaival kapcsolatosan, hogy

Grandinak tudomására hozták, miszerint az angol—olasz közeledés ügye sokkal könnyebben volna általánosságban tárgyalható, ha Olaszország összes önkénteseit visszarendelné Spanyolországból.

Grandi azonban kijelentette, hogy ez az ügy nem reá tartozik. A Manchester Guardian szerint

Olaszország az esetben, ha a közeledést valamiképen nem sikerülne tető alá hozni, valószínűleg fokozottabb nyomást gyakorolna Egyiptomra és spanyolországi beavatkozását is fokozná.

A Daily Herald azt írja, hogy

ezekben a kérdésekben a kormány körében olyan éles ellentétet mutatkoznak, hogy nincs kizárva a kormányválság sem, amely esetben Edén helyét Halifax lord venné át.

Zajoson megünnepelte a Downing Street közönsége a rendkívüli minisztertanácsra érkezett államférfiakat

(LONDON.) (Reuter.) Chamberlain kormányfő elnöklété mellett

tegnap délután nagyfontosságú minisztertanács volt,

amelyen a brit kormány az európai, a keleti és a brit—olasz helyzetet vizsgálta meg. A hivatalos jelentést az ülésről nem adtak ki, de beavatottak tudni vélik hogy

Chamberlain és Edén között a leg-

teljesebb egyetértés uralkodik és így valószínűleg azok a hírek, amelyek szerint a közismerten francia-barát Eden az angol-olasz tárgyalások miatt benyújtja lemondását. Ellenkezőleg a brit kormány tagjai valamennyien Chamberlain álláspontjára helyezkedtek és a feltétlen megegyezést sürgetik.

A Reuter iroda a késő esti órákban foglalkozik az Eden távozásáról szóló hírekkel és megjegyzi, hogy bár a minisztertanács határozatait a legnagyobb titokban tartják,

a külügyminiszter lemondását tartalmazó közléseket mindenesetre túlzottan és korainak kell tartani.

A minisztertanácsra érkező minisztereket a Downing Street közönsége zajos ünnepségekben részesítette, miközben ezt kiáltotta a miniszterek felé:

— Békét akarunk!

Teljesen valószínűtlen, hogy Japán változtasson flotta-politikáján

(TOKIÓ.) (Reuter.) A japán tenger-nagyi hivatalhoz közeálló körök véleménye szerint

teljesen valószínűtlen, hogy Tokió csak valamit is változtasson flotta politikáján, mert erre a magatartásra a Kína—Japán háborúskodása kényszeríti. Enyhülés és közeledés a brit—amerikai—francia és a japán álláspont között csak akkor jöhetne létre, ha a fehér nagyhatalmak elfogadják Tokió mennyiségre vonatkozó előterjesztését, nyitva hagyva a minőség kérdését. Ez azonban ezidőig kizártnak látszik.

Erős ellenzéke van a japán háborus alkotmány tervezetnek

(TOKIÓ.) (Reuter.) Az Asahi Simbun szerint a napokban a törvényhozás elé kerülő háborus alkotmány tervezetnek erős ellenzéke van. Különösen azt a részt kifogásolják, amely jogot ad a kormánynak arra, hogy minden magán iparvállalat felett felügyeleti jogot gyakorolhasson.

Borzalmas eredménnyel zárult Hankau légi bombázása

(SANGHAI.) (Reuter.) Amint az Exchange Telegraph jelenti, Hankau bombázása borzalmas eredménnyel zárult. Összeomlott és lángok martaléka lett 600 lakóház, 142 középület, közöttük 14 templom, 26 iskola, négy kaszárnya és 6 kórház is. A halottak száma derülátó becslés szerint 4000-re tehető és háromszor ennyire a sebesülteké.

Több mint 700 ezer négyzetkilométernyi terület japán kézen

(TOKIÓ.) Hivatalos közlemény szerint

a japán haderők Kinában eddig 739.000 négyzetkilométernyi területet foglaltak el, köztük 669.000 ezer négyzetkilométert Észak-Kinában.

A Peking—Pukeu—Hankeu vasutvonal mellett lefolyt hadműveleteknél

a japánok állítólag csupán 57 embert veszítettek volna, míg a kínaiak vesztesége 30.000-t tenne ki halottakban és sebesültekben.

Ez a híradás mindenesetre komoly megősitést igényel.

Erősen támadnak a kínaiak

A császári főhadiszállás jelentése szerint

a kínai csapatok létszáma Lungjai környékén váratlanul nagyon megnövekedett. Ezek a csapatok Csining, Mengin és más városok környékén sorozatos ellentámadásokat intéztek,

de japán csapatok jól tartják magukat és a kínaiaknak komoly veszteségeket okoznak.

A kínaiak erősen támadnak az Uhotul—Hangsauig terjedő arcvonalon is, de nagyobb sikereket nem tudtak elérni.

India teljes függetlenséget akar

(DELHI.) A DMB ügynökség jelenti:

Az egyesített indiai tartományok ellenzéki vezeterei visszautasították azt a javaslatot, hogy kormányt alakítsanak. Így valószínűnek látszik, hogy az alkotmányt felüggesztik.

Bombayból pedig azt közlik, hogy Subhas Bose, a pándiai kongresszus elnöke Haripurában a kongresszus megnyitásakor a tegnap a következő beszédet mondotta:

— A mi fejlődésünkben nem utolsó fejezete lesz az angol gyámság alóli felszabadulás. Amikor ez következik, nekünk lesz majd módunkban meghatározni jövőnk kapcsolatunkat Angliával, egy szövetségi egyezmény alakjában, amelynek mindkét fél jószántából veti alá magát.

Ezek a kapcsolatok jórészt magának a brit népnek a magatartásától függnek.

Cordell Hull nyilatkozata az USA flotta álláspontjáról

(WASHINGTON.) (Reuter.) Cordell Hull külügyi államtitkár kijelentette, hogy az USA nem szándékozik flotta-

Meg akarom mondani, hogy a mi lelünkben nincs a legkisebb gyűlölet sem az angol nép iránt.

Mi harcolunk Angliával azért, mert teljesen szabadok akarunk lenni, abban a tekintetben, hogy mi határozhatjuk meg vele való kapcsolatunkat. Amint pedig ténylegesen elnyertük ezt a szabadságot, semmi sem fog gátolni bennünket abban, hogy a legszívélyesebb kapcsolatokat vegyük is fel az angol néppel.

Uj főparancsnokot kapott a szovjet légiflotta

(MOSZKVA.) (Reuter.) A Tass hírszolgálati iroda közlése szerint a legfelsőbb szovjet intéző-bizottság Sztalin javaslatára a szovjet légi flotta parancsnokává Loktionow repülő tábornokot nevezte ki, aki tegnap el is foglalta hivatalát.

Vakmerő bandita támadás Csernovicban - 300 ezer lej érték elrablásával

(CERNAUTI-CSERNOVIC.) Az elmúlt éjszaka vakmerő banditátámadás történt Csernovicban. Ismeretlen tettesek behatoltak két idősebb nő a 49 éves Henriet Staler és 50 éves Erna nevű testvére lakásába a General Averescu ucca 24. szám alatt és súlyosan bántalmazta a két nőt, majd mindenükből kirabolták. A vakmerő bűntény éjjel 2 órakor történt, amikor három álarcos és felfegyverezett bandita behatolt a lakásba, míg negyedik társuk őrt állott. A rablók felzavarták álmukból a két idős nőt és pénzt követeltek tőlük. Amikor pedig azok segítségért kiáltottak, súlyosan bántalmazták, majd az ágyhoz kötötték őket. Ugyanez történt a segélykiáltásokra elősiető cselédlánnyal is.

A rablók 11 ezer lej készpénzt, 300 ezer lej ékszert és más értéktárgyakat raboltak el.

A bűntényt csak később fedezték fel, amikor jóval a rablók eltávazása után az összekötözött és súlyosan bántalmazott nők újra segítségért kiáltottak.

Ugy a két nővért, mint a cselédet a kórházba kellett szállítani és ott venni kezelés alá. A rendőrség a helyszínre kiszállva, az előzetes nyomozás lefolytatása után széleskörű razzitát rendelt el a város területén, amelynek során két gyanús fiatalembert letartóztattak, akik egyébként rovttmultuak, tagadnak. A nyomozás nagy eréllyel folvik tovább.

Elfogták a magyarországi rendőr-merénylő templomrablókat

(BUDAPEST.) Többhetes nyomozás után a rendőrség embereinek sikerült elfogni Hajtó Antal rendőrfőtörzsörmester merénylőjét. Letartóztatása érdekes körülmények között történt.

A kecskeméti rendőrség elfogott egy Bodó Imre nevű férfit, akinél nagymennyiségű lopott kegytárgyat találtak, amelyekről megállapították, hogy a kecskeméti templom betöréséből származnak.

A nyomozás szálai azután egy bűntársához vezettek, akit a debreceni csendőrség emberei Garbold községben tartóztattak le Pongor László személyében.

akiről kiderült, hogy bűntársa volt Bodónak a templom fosztogatásokban. Pongor először tagadott, majd bevallotta, hogy ő volt az, aki Budapestben menekülés közben rálőtt Hajtó rendőrfőtörzsörmesterre és azt életveszélyesen megsebesítette.

A két templomrablót Budapestre szállították a vizsgálat kiegészítése végett.

Petróleummal leöntötte, majd meggyújtotta magát és így lett öngyilkos egy budapesti tanár

(BUDAPEST.) Szeles Magda 30 éves tanárnő a Park szállodában megdöbbentő módon követett el öngyilkosságot.

Petróleummal leöntötte ruháját, majd meggyújtotta magát. A mentők reménytelen állapotban szállították az öngyilkos fiatal nőt a Rókus kórházba.

Szeles Magda apja Budapesten iskolaigazgató. A fiatal tanárnő nemrégiben elvesztette állását, ami fölötti elkeseredésében

egy ízben már öngyilkosságot kísérelt meg

és leugrott a második emeletről, de csodával határos módon megmenekült,

mert ruhája beleakadt az első emelet korlátjába és így fenakadva sikerült megmenteni. Nem sokkal ezután buskomorságba esett és most ilyen állapotban követte el megdöbbentő tettet.

— Április 15-éig befejeztetnek az adókirovési előmunkálatok. A pénzügyminisztérium elhatározta, hogy a folyó évi adókirovési előkészítő munkálatokat április 15-éig befejezteti. A kirovéseket április 15-én kezdi meg.

Borzalmas hóvihár pusztított Délzschalin tartományban

(LONDON.) Tokiói híradás szerint Délzschalin tartományban borzalmas hóvihár pusztított. A rettenetes erejű hófúvás folytán rengeteg ház összedőlt. Sok épület a reászakadt óriás mennyiségű hó következtében omlott össze és a bentlakók közül számosan ott pusztultak. Az eddigi jelentések szerint több száz halottja és rengeteg sebesültje van a félelmetes erejű hóviharnak, amely emellett mérhetetlen anyagi károkat is okozott.

SPORT

Anglia, Csehszlovákia és Kanada a jégkorongvilágbajnokság döntőjében Prágából jelentik: Ma délután játszották le a jégkorongvilágbajnokság utolsó középdöntőmérkőzését. Csehszlovákia csapata hallatlanul izgalmas küzdelemben 3:2 arányban legyőzte a svájceket és ezzel Angliával és Kanaddal együtt bekerült a döntőbe, amelynek negyedik résztvevője előreláthatólag Németország lesz. A magyar csapat, amely hősies küzdelemben döntetlent harcolt ki a világbajnok kanadaiak ellen, természetesen kiesett a további mérkőzésekből.

Venus—Sportul Studentesc 22:0 (8:0, 5:0, 9:0). Bukarestben játszott a két jégkorongcsapat. A Venus szenzációs formában lelépte ellenfelét.

Juhász és Kovács, a nagyváradi NAC játékosai, bukaresti hír szerint a ploestii Tricolor CFRV felé gravitálnak.

Ladányi Gedeon, a magyar főiskolás gyorskorcsolyázó bajnokságok során az 500 méteren 45.4 mp-es főiskolai rekorddal győzött, míg 1500 méteren 2 p 26.5 mp-es időjével beállította az országos rekordot.

Royal—Echo 5:4. A két csapat asztali teniszmérkőzését heves küzdelem után a Royal nyerte meg minimális pontarányban. Eredmények: Paneth—Komoróczy R. 2:0, Irányi R.—Pop E. 2:0, Bekő E.—Vladone R. 2:0, Paneth E.—Irányi R. 2:0, Vladone R.—Pop E. 2:1, Komoróczy R.—Bekő E. 2:0, Komoróczy R.—Pop E. 2:1, Vladone R.—Paneth E. 2:0, Bekő E.—Irányi R. 2:0.

LEGGYJABB SPORT

KANADA—ANGLIA döntő lesz a jégkorongvilágbajnokságon. Prágából jelentik: A jégkorongvilágbajnokság négyes döntőjét tegnap a késő esti órákban játszották le a következő eredményekkel: Kanada—Németország 1:0, Anglia—Csehszlovákia 1:0. A mai döntőben tehát Kanada Angliával kerül szembe. Az 5. és 6. helyért folyó küzdelemben Svédország 2:0 arányban győzte le Svájcot.

— Két napja keresnek két nyomtalanul eltűnt szőrt. A bucegi havasokban két napja kutatják Hans Oberth és Fritz Roth brassói szőrt, akik egy ottani droguéria alkalmazottai. Valószínűleg valahol szakadékba zuhanhattak. A hegyekben azonban olyan óriási vihar dühög, hogy a mentőcsapatoknak is menedékhelyre kellett húzódnok. Vincs kizárva, hogy időközben más szők is eltűnhettek Busteniben a vihar teljesen tönkretette a táviró és távbeszélő vonalakat.

— Vatikáni tiltakozás a jugoszláv kormányról. Vatikán városból jelentik: Az Osservatore Romano című lap jelentése szerint a Szentszék tiltakozást jelentett be a jugoszláv kormányról amiatt, hogy az 1935-ben létrejött konkordátum-egyezményt nem kívárja tovább meghosszabbítani, sőt meghosszabbításra még elő sem terjeszti a törvényhozás elé, amint ezt Sztójadinovics miniszterelnök legutóbb kijelentette.

Egyévi börtönre ítélte a katonai törvényszék a tolvaj katonákat

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Valósággal amerikai stílusban működött az a két 6-os műszaki ezredbeli katona, akik tegnap állottak vádlottként a helyi katonai törvényszék tanácsa előtt. A vádlottak: Curar Traian és Boc Alexandru, akik a nagyvilvai vasúti munkálatokhoz voltak kiküldve, a környéken lakó cigányokkal szövetségben, rendszeresen lopkodták a munkálatoknál dolgozó katonák felszerelését. Ilyen módon 17 katonára kabátot, 30 lepedőt, 13 inget, 20 övötálat juttattak el szövetségeseik kezébe, akik aztán jelentéktelen díjjal jutalmazták ügyességüket. A tárgyalás folyamán mindketten beismerték bűnüket és azzal védekeztek, hogy cigánytársaik ösztönözték őket a lopásra, aminek eleget is tettek. A tárgyalás folyamán kihallgatták a beidéztet cigányokat is, akik bevallották, hogy ők megvásárolták a tárgyakat, de vesztükre, mert a beismerő vallomások alapján orgazdaság címén ellenük is megindították az eljárást. A két tolvaj katonára „buzgalmát” pedig egy-egy évi börtönbüntetéssel honorálta a bíróság.

Tűz az Otetului-uccában

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Nagy veszedelemmel fenyegető tüzet fojtott el szombaton az Otetului-ucca lakossága. A tűz a 18. szám alatt levő házban kezdődött és mire a ház lakói észbekaptak, akkor már hatalmas lángokkal égett a ház hátulso részén levő padlásfeljárát. Rögtön a tűzoltókért telefonáltak, de ugyanakkor a környékbeli szomszédok sem maradtak tétlenül, mert a nem messze levő Turi-féle kályhagyárból átrohantak az összes munkások és a kézügyükbe eső vizesvedreket vették fel a harcot a veszedelmes elem ellen. Igyekezetüket siker is koronázta, mert mire a tűzoltók megérkeztek, már nyoma sem volt a tűznek, amely azonban a háznak így is tekintélyes részét megrongálta. A helyszínrre kiszállott bizottság megállapította, hogy a tüzet a padlásfeljáró alatt elhelyezett parázssal telt szemetes láda meggyulladás okozta. A kár jelentékeny.

— A Semmitőszék tisztázta a végrehajtási felelősség felbélyegzését. Bíróságaink 1934. óta különbözőképpen gyakorolták a kincstári végrehajtások ellen beadott felelősség felbélyegzésének kérdését. Egyes bírói fórumok szerint az 1927. évi bélyegtvörvény 22. szakaszának 48. paragrafusa szerint ezek a felelősségek ma is bélyegmentesek. Számos erdélyi bíróságnál azonban újabb is követelték a felbélyegzést. A Semmitőszék II. szekciója 540—1937. számú döntésével most elvileg határozott és kimondta, hogy az ingóságokra vezetett kincstári, megyei és községi végrehajtás ellen intézett felelősségek bélyegkötesek. Az indokolás szerint az 1934. évi, a közdők behajtásáról szóló törvény 42. szakasza szerint is az ingatlanokra vezetett végrehajtás elleni felelősség bélyegmentes, de az ugyanezen törvény 48. és következő szakaszai szerint az ingókra vezetett végrehajtás elleni felelősségek már bélyegkötesek, amint ezt különben a központi bélyegbizottság 1935. április 10. 12.934. számú határozatával ugyanígy megállapította.

— Csak a jogerős kihágási jegyzőkönyveket lehet végrehajtani. A bélyegtvörvény (fiscális) 70. szakasza előírja, hogy a kihágási jegyzőkönyvek csak akkor hajthatók végre, ha véglegesen jogerősek maradtak. Több pénzügyigazgatóság közben megfélelvezett jegyzőkönyvek alapján is megkezdte a behajtási eljárást. A minisztérium erre most körlevélben intézkedett, hogy a pénzügyigazgatóságok függesszék fel a behajtási eljárást a megfélelvezett bélyegkihágások ügyében.

Habsburg Ottó sohasem hajlandó lemondani Ausztria trónjáról

(BRÜSSZEL.) A De Dag című flamand újság munkatársa Anversben beszélgetést folytatott Habsburg Ottó főherceggel, aki kijelentette, hogy sohasem fog lemondani Ausztria trónjáról.

A főherceg hangsúlyozta, hogy ideálja egy olyan állam, amely a jogokon alapul s amelyben nem uralkodik a politika, mert a jog érzetében csak akkor fejlődhetik egy állam, ha minden polgára érzi, hogy egyenlő jogai vannak és nem érzi magát elnyomottnak. — A flamand lap a cikkben meleg rokonszenvvel ír Habsburg Ottóról.

Ujabb súlyos természetű tüntetések voltak Egyiptomban

(KAIRÓ.) Tegnap a fővárosban és Egyiptom más részeiben számos helyen heves összecsapások voltak. A Wafd-párt hívei több helyen megtámadták a politikai ellenfeleiket, amikor azok éppen gyűléseket tartottak. Nahas pasa párthívei pedig támadást

kísértek meg Ahmed Maher pasa ellen. Ezekben a harcokban számos ember megsebesült. A hatóságok csak nehezen tudták rendet teremteni. Számos letartóztatás történt. A rendőrség messzemenő óvintézkedéseket léptetett életbe a rend biztosítására.

Megmentették a Papanin-expedíciót

(MOSZKVA.) Az északi sarki kutató-sokra ment Papanin-expedíciót, amelyet egy jégtábla nagy messziségbe elsodort magával a nyílt tengeren és amelynek felkutatására a szovjet minden lehető megtett, tegnap végre sikerült megmenteni. A Mamour és Taimir jégtörőknek sok fáradságos kutatás után, mint már jelentettük, végre is sikerült

rádiójelzések alapján az uszó jégtáblát feldezenie és annak közelségébe jutnia. Többeszeri nehéz próbálkozás után, amelynek során repülőgépet is igénybe vettek, tegnap végre a Papanin-expedíció tagjait, akik eléggé megviselt állapotban voltak, megmentették és az orosz tudósok már a két mentőhajó fedélzetén is vannak.

Georgescu román zeneszerzőt ünnepelték Budapesten

(BUDAPEST.) A városi színházban tegnap este 3000 néző jelenlétében nagy filharmonikus hangverseny volt, amelyen Georgescu, az ismert nevű román zeneszerző és karmester vezényelt. Az estély szölistájaként Cortot belga zongoraművész szerepelt. A szimfonikus hangversenyen megjelent Horthy magyar kormányzó is, továbbá igen sok

előkelőség. A közönség Georgescu mesztet rendkívül meleg ünneplésben részesítette, a magyar sajtó pedig legteljesebb elismerésével halmozza el. A hangverseny után a budapesti román meghatalmazott miniszter bankettet adott Georgescu tiszteletére, akit itt is zajosan ünnepeltek.

Közygyűlésekre készül az ügyvédi kamara

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári ügyvédi kamara tanácsa a napokban ülést tartott, amelyen sok más fontosabb kérdés után döntött az évi közgyűlés és a választói közgyűlés tekintetében is. Eszerint elhatározták, hogy

az évi tanácskozó és beszámoló közgyűlést március 12-én délután 4 órakor tartják meg az igazságügyi palotában

a következő napirenddel: Beszámoló az ügyvédi kamara múltévi működéséről, költségvetési tervezet az 1938. évre, pénztári jelentés és az 1938. évi segélyalap kérdése, a telekkönyvi nyomda ügyviteli jelentése, a telekkönyvi nyomda közigazgatási és ellenőrző bizottságának megválasztása, esetleges indítványok. Abban az esetben, ha a tagok többsége a közgyűlésen nem jelenne meg, úgy egy hét múlva, március 19-én ugyanott, ugyanabban az időpontban, minden külön felhívás nélkül tartják meg azt, tekintet nélkül a megjelentek számára.

A választói közgyűlés időpontja április 3.

Az első pont a választói iroda megalakítása, azután következik a dekan és a 12 tagból álló fejelelmi bizottság meg

választása. A szavazási idő reggel 9 órától déli 2 óráig tart. Ha a tagok kellő számban nem jelennek meg, úgy a gyűlést március 10-én tartják meg. A jelöléseket legalább 5 nappal a választói közgyűlés előtt meg kell ejteni a kamara titkárnál. Az ügyvédek az ügyvédi testületek megszervezéséről szóló törvény szankcióinak kilátásba helyezésével kötelesek résztvenni a választói közgyűlésen.

— Uj kolozsvári egyetemi tanár. Alexe Propocovicit, a csernovici bölcsészeti kar román nyelv és irodalom profesztorát, kinevezték a kolozsvári egyetem hasonló tanszékére.

— A CFR új beváltási árfolyamai. A CFR vezérigazgatósága a külföldi pénzek új beváltási árait a következőképpen szabályozta: egyiptomi font 715.72, holland forint 774.77, drachma 1.11, dinár 3.08, német márka 39.39, belga frank 4.74, pengő 27.28, török lra 63.83, font sterling 698.29, olasz lira 7.25, dollár 139.10, francia frank 4.67, cseh korona 4.89, léva 1.31, palesztinai font 698.99, zloty 26.55, svájci frank 32.34. A 38 százalékos felülülletékeket csak a külföldi átutalásoknál alkalmazták.

— Ujabb vagyoneellenőrzési perek. A vagyoneellenőrzési bizottsághoz a következő pénzügyi felügyelők ellen érkeztek be vagyonevizitót kérő feljelentések: V. Dimitriu, P. Pasare, I. Becheru, A. Simaru, M. Porsoiu, Al. Savescu, Ion Rosca, Gh. Vasilescu, T. Barbu, I. Florescu, A. Nicoleanu és C. Feia, továbbá a következő főellenőrök ellen: P. Dimitru, D. Gheorgiusi, valamint Victor Moldovanu lelkes ellen.

— Ekékel látják el a falvakat. Ionescu-Sisesti földmivelésügyi miniszter bukaresti jelentés szerint, megfelelő intézkedéseket tett a falvaknak ekékel való sürgős ellátására.

— Három letartóztatás a bukaresti aranycsempészet ügyében. Az ilfovi ügyészség vizsgálóbírósa letartóztatási parancsot adott ki Katz, Weiss és Weinberger egyének ellen, akik a bukaresti északi pályaudvaron leleplezett valutacsempész-banda tagjai voltak. Minthogy nevezettek nem voltak hajlandók részletes vallomást tenni, szigorú őrizet alatt, sötét zárkában tartják most őket.

— A barcelonai polgármester európai propaganda uton. Brüsszelből jelentik: Bilario Salvador, Barcelona polgármestere Párisból jövet ideérkezett. A Stefani ügynökségről a tényről beszámolva, azt írja, hogy utazásának célja propagandát kifejteni a közársasági Spanyolország érdekében.

— Az építészmérnökök adója. A kolozsvári építészmérnökök éveken keresztül 14 százalékos professzionális adót fizettek, míg ezelőtt három évvel a helybeli pénzügyigazgatóság a mérnököket 21 százalékos kereskedelmi adóval róta meg, azzal indokolva, hogy kereskedelmi vállalkozásról lévén szó, 21 százalékos kereskedelmi adó alá esnek. Adott eset kapcsán most foglalkozott a kérdéssel a helyi tábla ötös tanácsa és kimondotta, hogy az építés ipari foglalkozás és így az egyenes adótörvény 48. paragrafusa megfelelően a 18 százalékos adó fizetésére vannak kötelezve az építészmérnökök.

— A kontingentálási bizottság határozata. A Legfőbb Kontingentálási Bizottság teljes egészében jóváhagyta a kontingenseket a következő országokra: Ausztria, Görögország, Svájc, Finnország, Olaszország, Jugoszlávia és Lengyelország. Minthogy Olaszországban még a megállapított hányadon túlmenően is áll rendelkezésre fedezet, onnan a megállapított hányadon felül is fognak engedélyezni behozatalt.

— Visszaáll a régi rendszer a pénzügyi igazgatásban. A pénzügyminisztérium február 15-ével nagy személyi változásokat eszközölt a pénzügyi főtitkviselők sorában. Az átcsoportosítások révén a kolozsvári pénzügyigazgatóságnál visszaállítják a főtitkviselők február 1-e előtti beosztását.

— Be kell fizetni az italmérési illetékeket. A pénzügyigazgatóságok rendeletet kaptak az 1937—38. évi italmérési illeték utolsó részletének befizetésére vonatkozólag. E rendelet értelmében mindazoktól az italmérőktől, akik hátralékos tartozásaikat nem rendezik, azonnal bevonják az engedélyeiket. Sulyosbbitja ezek helyzetét az, hogy az így beszüntetett italmérők a jövőben újabb engedélyt nem kapnak. E rendelkezés azokra az italmérőkre is vonatkozik, akik saját kérésükre egy esztendőre felfüggesztették az italmérési engedélyeik nyilvántartását. Ezeknek is be kell fizetniük egész évi illetéküket, mert ellenkező esetben jogaikat elvesztik.

— Aradi tanító feljelentése egy kolozsvári magántisztviselő ellen. Aradról jelentik: Haiduc Ioan aradi tanító feljelentést tett a rendőrségen F. D. kolozsvári származású magántisztviselő ellen, aki öt meglopott A károsult szerint a kolozsvári tisztviselő lakótársa volt és az elhunyt éjszaka folyamán Haiduc távollétében ismertlen helyre távozott és a tanító több értéktárgyat és otthon tartott készpénzt magával vitte.

Husz napon belül

minden hatósághoz intézett beadvány
elintézést nyer

Kedden jelenik meg az állampolgársági törvényrendelet módosított végrehajtási utasítása - Köztisztviselők ezentúl csak hivatalos kiküldetéssel utazhatnak a fővárosba - Cancicov pénzügyminiszter Párisba utazik

(BUCURESTI.) A miniszterelnökség köztudomásra hozza, hogy a miniszterelnök és az államminiszterek az elnökségi palotában délelőtt a következő beosztás szerint tartanak kihallgatásokat: Kedden dr. C. Angheliescu, szerdán A. Vaiada-Voevod, csütörtökön Miron Cristea patriarka, pénteken C. G. Mironescu, szombaton A. Voitoianu tábornok Averescu marsall és N. Iorga ott-hon fogadnak. A kihallgatásoknál semmiféle közbenjárás nincs megengedve.

Ujabb kormányzati intézkedések
Tamandi nemzetnevelésügyi miniszter felváltva felszólította az iskola-felügyelőket és az összes felekezeti illetékes szerveit, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket és alkalmazzák szigorúan azt a törvényrendeletet, amely elrendeli a tanárok, tanítók és lelkészek kinevezését a politikai szervezetekből hét napon belül.

Az eredményt ennek az időpontnak lejártaival azonnal közölni kell a minisztériummal.

Tekintettel arra, hogy a sajtóellenőrzést újból átvette a belügyminisztérium, intézkedést történt, hogy függeszzenek fel minden új, bármilyen természetű sajtóorganum megjelenésére vonatkozó engedélykiadást.

Az intézkedés átmeneti jellegű és az a kényszerűség indokolja, hogy fokozott figyelmet kell szentelni a megjelenő lapoknak és kiadványoknak.

A közigazgatási ágazatok nyugodt munkájának biztosítása céljából

intézkedés történt arra nézve is, hogy az országban levő állami tisztviselők ezentúl ne mehessenek Bukarestbe kizárólag csak hivatalos ügyben.

A jövőben mindenféle jelentést és a minisztériumok részére szolgáló munkálatot posta útján kell elküldeni és ugyanúgy kell megvárni a választ. Kivételt kizárólag csak kivételesen fontos esetekben engedélyeznek.

A Tempo jelenti, hogy az állampolgársági rendelet módosító munkálatai befejeződtek és a végrehajtási utasítás legkésőbb keddig meg is jelenhetik.

A külügyminisztérium előkészületeket tesz a február 25-iki ankarai Balkán-szövetségi értekezleten való részvételre. Ugy tudják, hogy

Tatarescu Ankarába vivő útjában megáll Belgrádban, ahol találkozni fog Sztjojadinoviccsal.

Az iparügyi minisztérium döntésében szabályozta a kérvények benyújtásának és elintézésének módját.

A kérvényeket természetüknek megfelelően 1-től 20 napig terjedő idő alatt intézik el,

sürgős esetekben 24 óra alatt, egyszerűbb esetekben 3 nap alatt. Olyan kérvényeknél, amelyek jelentést igényelnek 5, amelynél valamely bizottság láttaozása is szükséges 15, végül a helyszíni vizsgálatot igénylő ügyekben 20 nap alatt. A beadványok posta útján küldendők el, megjelölve a beadó címét, akinek a minisztérium hivatalból ad választ. A továbbiakban a miniszter a kontingentálási kérvények benyújtásának módját szabályozza.

Mint hogy egyes külföldi lapok tudósítói részéről valótlán hírek kerültek forgalomba, amint ezt a katonai ügyészség megállapította,

a kormány elhatározta — írja a Tempo — hogy komoly biztosítókat fog követelni a külföldi lap-tudósítótól, személyüket illetően.

A kérdést a külügyminisztérium most tanulmányozza és szabályzatot készít, mely rendezi a lap-tudósítók helyzetét.

A külföldi lap-tudósítók romániai szervezete ugyanakkor a következő hivatalos közleményt adták ki: Hotineanu ezredes, sajtófőnök tisztáznai akarva a riasztó hírek eredetét, irodájába hívatta dr. J. F. Kövért, az United Press sajtó-ügynökség, dr. Eugen Kovácsot, a

Newyorki Times lap és N. Collert, az Associated Press ügynökség tudósítóját, a romániai külföldi sajtótudósítók szövetségének tagjait, valamint Pastiat, a Radio Central ügynökség tudósítóját. A sajtófőnök kérte a négy lap-tudósítót, hogy tegyenek írásban jelentést az általuk külföldre küldött hírekről. Ezek eleget is tettek ennek a felhívásnak és jelzéseiket is a rendelkezésére bocsátották. Azok a sajtóban elterjedt hírek, hogy a négy levelezőt őrizetben tartották volna, azonban éppen olyan alaptalanok, mint az, hogy az ügyben egy ötödik lap-tudósító is szerepelt volna.

Canicov pénzügyminiszter Párisba utazik

(BUCURESTI.) Az Epoca című lap jelenti, hogy Mircea Cancicov pénzügyminiszter közlebről Párisba utazik. A pénzügyminiszter utjának célja, felvenni a tárgyalásokat a külföldi hitelezők képviselőivel.

(BUCURESTI.) A kormány újabb szabály. rendelet megalkotását tervezi s ennek keretében szigorúan szabályozzák azokat az irányelveket, amelyeknek alapján az újságíróknak vasuti szabadjegyeket fognak adni.

Harmincnapi vizsgálati fogságot rendelt el a vizsgálóbíró a szerelmében tulságosan is erőszakos falusi gazdálkodó ellen

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Érdekes ügyben döntött tegnap délben a helyi ítélőtábla vádpanácsa. Parascha Florica szászfenesi asszony a napokban feljelentést tett a községi csendőrségnél, amelyben elmondotta, hogy Caian Simion hosszabb idő óta járt utána és próbálgatott udvarolni neki, de ő mindig visszautasította. A legény egyre erőszakosabb lett, ezért, amikor tehetett, mindig kikérülte. Legutóbb egy este a község egyik mellékutján, amikor hazafelé tartott, Caian Simion, aki egészen biztosan lesett reá, hirtelen eléje toppant és szerelmet követelt tőle. Ő azonban most is a legridegebben járt el vele szemben, mire az megragadta és erőszakkal próbált célt érni. Elkéseredett küzdelem kezdődött köztük, végül is a legény sikertelen kísérlet után feladta a harcot.

A feljelentő asszony azonban éppen áldott állapotban volt és a Caian durva bánásmódja és a dulakodás következtében önként elvetélt.

A csendőrség a feljelentés után Caian Simiont azonnal letartóztatta és bekísérte a kolozsvári ügyészséghez, ahol

a vádindítványban nemi erőszaki kísérlettel és egészség rongálással vádolják.

Az ügyet a második kabinethez, Daniel Grigore vizsgálóbíróhoz osztották be, aki előtt a letartóztatott a nem erőszak vádjával szemben azzal védekezett, hogy az asszony nem akarta szerelmét elfogni. Így tehát ő mégis csak magáévá akarta tenni. A terhesség megszűnéséről pedig azt állítja, hogy annak nincs semmi köze sem a dulakodáshoz, sem pedig az állítólagos brutalitáshoz,

mert az abortuszt az asszony önmagának idézte elő, ami sikerült is. Végül is Daniel vizsgálóbíró Caian ellen elrendelte a 30 napos vizsgálati fogságot, amit a törvényszék meg is erősített.

A legény felebbezése folytán került a vizsgálati fogság ügye a táblai vádpanács elé, ahol dr. Saragea Zamfir bevezetésében kérte védencének a szabadlábra helyezését. A tábla azonban Caian vizsgálati fogsága mellett döntött, amíg a tanuk nem tisztázzák az ügyet.

Öt fejszecsapással életveszélyesen megsebesítette felesége szeretőjét a féltékeny férj

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Kovácsi Péter, aki egyik kolozsvári nagy cég kocsisa, névtelen levelet kapott falujából. Bűnből, hogy azonnal utazzon haza, mert felesége szeretőt tart és éjjente együtt tölti idejét Béládi mechanikussal. Kovácsiban fellobbant a féltékenység és azonnal vonatra ült, hogy megtudja az igazat. Éjjel érkezett falujába. Lakása ajtaja belülről be volt zárva. Kovácsi felindulásában benyomta az ajtót és szörnyű elképedésére fiatal feleségét Béládyval együtt találta. A meg-

lepelt szerelmesek tehetetlenül álltak a felbőszült férjjel szemben, aki a magával hozott fejszével nekirontott a mechanikusnak. A csábító szerető védekezni próbált, de a fejszecsapások sulya alatt összerogyott. Vértől elborítva, életveszélyes állapotban szállították be a kórházba. Kovácsy a tett következtése után azonnal önként jelentkezett a csendőrségen és szigorú vizsgálatot kért maga ellen. Őrizetbe vették és most az ügy vizsgálat alatt áll.

Reuter Jelenti:

(MEXIKÓ-CITY.) Atalantában Hidalgo állam egyik városában egy többévi fegyháza elítélt fegyencet választottak meg polgármesternek, aki hivatalát majd csak büntetésének letöltése után fogja átvenni. Az új polgármester Gonzales Neira megválasztása annyira viharos érdeklődés mellett ment végbe, hogy a nyílt összetűzések során a szembenéző pártok hívei közül tizenhároman veszítették életüket.

(SANGHAI.) A japán katonai hatóságok kémkedés gyanúja alatt letartóztatták Anna May Wongot, a világhírű kínai filmművésznőt. A sztárnót azonban később angol közbenjárásra szabadlábra helyezték.

(BERLIN.) A német kormány rendeletet adott ki az összes használaton kívüli üres pléhdobozok összegyűjtésére.

(BERLIN.) A német sajtó ismét heves támadásban részesíti Gracinszky lengyel-sziléziai vajdát, aki több német állampolgár ellen kiutasító rendelkezést adott ki.

(BRÜSSZEL.) Skobeljewet, aki politikai merényletnek esett áldozatul, tegnap megoperálták. Az egykori szovjet követ, amint orvosai jelentik, túl van a veszélyen, mert minden valószínűség szerint kigyógyul fejséből.

(PÁRIS.) Az észak-franciaországi vas és fémipari munkásság sztrájkmozgalmának leszerelésére maga Chaumemps miniszterelnök vállalkozott, miután a kormány véleménye szerint egy általános munkabeszüntetés katasztrofálissá válhatna a hadfelszerelési programra nézve.

(MARSEILLE.) A városi polgárság és a közúti vasut között kitört viszály a polgárokra nézve kedvezően dönt el mert a közúti kénytelen volt viteldijait mérsékelni.

(LONDON.) A norfolki grófságban fellépett árvízkarok meghaladják a 7 millió fontsterlinget (körülbelül 7 milliárd lej).

(LYON.) Négy újabb munkabeszüntetés történt. Ennek folytán a tetlenségre kárhoztatott selyemszövődékek száma kilencre emelkedett.

(GÖRZ.) Kollmannban vigyázatlanság folytán tűz ütött ki, mely elhamvasztotta a templomot, a paplakot és egy parasztházat a gazdasági épületekkel együtt. A kár 1,300,000 líra.

(PRÁGA.) Dr. Feitschert, Csehszlovákia nankingi követét Ankarába rendelték.

(BRÜSSZEL.) Buytaertet, az államnyomda sikkasztás miatt letartóztatott igazgatóját vizsgálati fogságba helyezték.

(BELGRÁD.) E hó 21-én, hétfőn választ új pátriárkát Jugoszlávia. Varna-va utóda valószínűleg Dossitej lesz.

(LONDON.) Southamptonban hajóra szállt a brit kereskedelmi küldöttség, mely az új amerikai-angol szerződés megkötésére Washingtonba utazik.

(LONDON.) Az aranyparti kakaóültetvényesek, hogy az árat tartani tudják, közös elhatározással 23,000 tonna kakaó-babot égettek el.

(SIDNEY.) Lord Gowrie, Ausztrália kormányzója, németalföldi meghívásra Holland-Indiába utazik.

(LONDON.) Sir John Simon kincstári kancellár egy beszédében hangzott, hogy Anglia kereskedelmi és gazdasági köreit komoly aggodalom tölti el amiatt, hogy külföldön elhelyezett kölcsöneit egyetlen állam sem hajlandó pontosan fizetni.

(CAPETOWN.) A Délafrikai Unió-Németország között megindult kereskedelmi tárgyalásokat befejezték.

(LONDON.) Ormsby Gore brit garmatügyi miniszter bejelentette, hogy a legközelebbi választásokon már nem is jelölteti magát és végleg visszavonul a politikától.

— 3464 személy szerepel a kolozsvári állampolgárságok felülvizsgálási listájában. A kolozsvári városházán közszemlére tett és az állampolgárságok felülvizsgálására vonatkozó névjegyzékben összesen 3464 zsidó egyén szerepel.